

Світлана Спіріна,

голов. бібліограф, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

РЕГІОНАЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРУ

Відзначається важливість залучення регіональних бібліотек до мережі Інтернет, що дало змогу значно розширити спектр послуг цих установ, допомогти поживити контакти бібліотек із владними структурами та бізнесовими колами. Окремо висвітлюється активна участь бібліотек у проектах програми «Бібліоміст». Звертається увага на необхідність розширення технічної бази книгозбірень, що дасть їм змогу ефективно виконувати свої інформаційно-комунікативні функції через створення власних сайтів, більш повне висвітлення своїх послуг у соцмережах тощо.

Ключові слова: стратегія розвитку бібліотечної справи, публічні бібліотеки, «Бібліоміст», інтернет-центри, інформаційні потреби населення, бібліотечна мережа.

23 березня 2016 р. під час засідання уряду віце-прем'єр-міністр – міністр культури В. Кириленко презентував Стратегію розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України». За його словами, до розробки документа долучилася значна кількість провідних бібліотечних організацій різних спрямувань та форм власності. Безпосередню участь у розробці Стратегії брала Українська бібліотечна асоціація.

Віце-прем'єр-міністр зазначив, що головна проблема бібліотечної мережі – це неефективне використання її потенціалу. Бібліотека має бути соціальною інституцією. В європейському світі, у США, і в нашій країні, бібліотеки є закладами, які часто відвідують найменш забезпечені верстви населення. Тому концепція соціального простору, коли бібліотека надає послуги, і головним чином безкоштовні послуги, повинна бути домінуючою. Це, у першу чергу, передбачає створення інтегрованої мережі бібліотек і перегляду частково функціональних можливостей для цих бібліотек. Крім того, важливо, за словами В. Кириленка, розширювати перелік інших послуг, які на сьогодні бібліотеки надавати не можуть.

Для цього потрібні зміни урядових рішень, які також передбачаються концепцією. В. Кириленко окреслив пріоритети діяльності бібліотек в умовах якісних змін: «Ми розглядаємо бібліотеку також як і механізм для забезпечення рівного доступу до інформації, знань і культурного надбання. Я маю на увазі публічні бібліотеки, бо відомчі бібліотеки мають обмежений доступ. У невеликих містах і селах багато людей отримують інформацію через бібліотеки, альтернативне джерело – лише телебачення» [4].

Процес формування бібліотеками національного інформаційного простору в контексті реалізації державної інформаційної політики висвітлюють у своїх статтях та наукових працях генеральний директор НБУВ, доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України В. Попик [11], доктор історичних наук, професор В. Горовий [5], доктор наук із соціальних комунікацій Т. Гранчак [1] та ін. Науковці аналізують специфіку розвитку соціально-комунікаційної сфери суспільства на сучасному етапі, висвітлюють різні аспекти функціонування бібліотечних інституцій як впливових суб'єктів інформаційно-комунікаційної взаємодії, трансформації бібліотечно-інформаційного середовища, пов'язані із широким впровадженням у бібліотечну практику інтернет-технологій.

З цього приводу варто звернути увагу на діяльність бібліотек у регіонах, де кількість населення, яке має доступ до інтернет-ресурсів, менша.

Вражає багатогранність та креативність діяльності обласних бібліотек. Це і проведення роз'яснювальної роботи щодо певних норм законодавства, і залучення населення до роботи у комп'ютерних центрах, і забезпечення доступу дітей та молоді до інтернет-мережі тощо.

Зокрема, фахівці Централізованої бібліотечної системи для дорослих м. Миколаєва провели на початку червня 2016 р. у 18 бібліотеках ЦБС для дорослих одночасний урок «Будь сучасним – користуйся інтернет-послугами». Майже 200 відвідувачів бібліотек, серед яких були і слухачі Університету третього віку, і представники ініціативних груп, створених ОСББ, і соціально активні громадяни, навчали розраховуватись в електронному просторі за комунальні послуги та товари, користуватись мобільною електронною формою спілкування з владою міського та обласного рівнів [2].

Також варто звернути увагу на проведення в травні 2016 р. веб-конференції «Децентралізація і сільські/районні бібліотеки» у Центрі європейської інформації, яка проходила в приміщенні Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О. Гмирьова. Захід відбувся за ініціа-

тивною Мережі центрів європейської інформації України в рамках кампанії «Я RE-ФОРМУЮСЬ європейцем» до Днів Європи в Україні [6].

Веб-конференція була розрахована на бібліотечних фахівців, представників місцевої влади, голів об'єднаних громад, Офісів реформ з восьми областей України, зокрема Вінницької, Хмельницької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Полтавської, Миколаївської, Чернівецької, Черкаської. Її ключовим акцентом стало питання розвитку різних сфер діяльності, у тому числі і закладів культури, зокрема, районних/сільських бібліотек за умов об'єднання територіальних громад.

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Островського розпочала проведення щонеділі циклу навчальних тренінгів «Основи комп'ютерної грамотності» для людей поважного віку. Перший тренінг відбувся 15 травня 2016 р. У рамках лекції «Знайомство з комп'ютером» учасники дізналися про правила техніки безпеки при роботі з ПК, розглянули основні його складові, операційну систему Windows, створення файлів та папок, а також вчилися на практиці формувати, редагувати та зберігати текстові документи, працювати з графічними редакторами [8].

У середині квітня 2016 р. у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбувся Бібліодень сільського бібліотекаря «Інформаційне забезпечення потреб сільської громади». Мета заходу – підвищення кваліфікації сільських бібліотекарів, у тому числі ознайомлення з новими та актуальними процесами в бібліотечній справі, надання практичних знань та консультування з питань бібліотечної роботи. Учасниками заходу стали 19 сільських бібліотекарів із 12 районів Хмельницької області, у тому числі із шести новостворених об'єднаних територіальних громад. Захід відкрила директор обласної наукової бібліотеки Н. Синиця. З її виступу учасники дізналися про адміністративну реформу та її вплив на бібліотечну діяльність. Ішлося про те, що бібліотекарі мають не шукати в реорганізації бібліотек негативу, а приймати нові виклики, бути вмотивованими на зміни, модернізацію бібліотек, створення комфортного середовища для жителів громади.

Головні спеціалісти наукової бібліотеки проконсультували присутніх з питань нормативно-правової документації бібліотеки, розповіли про обов'язкові нормативні документи, якими повинні керуватись бібліотекарі у своїй роботі, документи, які регламентують діяльність конкретної бібліотеки та кожного технологічного процесу. Крім того, ознайомили з інтернет-ресурсами обласної бібліотеки та умовами їх використання, як для

працівників, так і для користувачів бібліотек; питаннями, що стосуються інформаційно-бібліографічної роботи, а також комплектування, обліку, зберігання та використання документів бібліотечного фонду; новими формами книжкових виставок та їх оформлення; краєзнавчими аспектами бібліотечного обслуговування тощо. Під час міні-тренінгу «Практична медіаграмотність» присутні дізнались, як правильно аналізувати інформацію, яка подається засобами масової інформації. У зв'язку з актуальністю зазначеної теми, у цьому році заплановано проведення двох таких заходів [12].

Серед іншої діяльності Хмельницької обласної наукової бібліотеки – перший бібліотечний онлайн щоквартальник «Бібліожиття Хмельниччини», виданий відділом науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі Хмельницької ОУНБ. Інформаційний онлайн-булетень має на меті щоквартально інформувати бібліотечну спільноту області про нові тенденції, новини та події в бібліотечній галузі, інноваційні форми та методи бібліотечного обслуговування, підвищення кваліфікації, професіоналів, які зробили значний внесок у розвиток бібліотечної справи регіону [10].

Яким чином правильно пояснювати та поширювати інформацію про альтернативні джерела енергії, розбиралися директори бібліотек міста Суми. Семінар «Альтернативна енергія – шлях до чистого майбутнього» на базі Центральної міської бібліотеки ім. Т. Г. Шевченка провела Громадянська мережа ОПОРА.

У Сумах діє міська централізована бібліотечна система, яка включає 19 бібліотек у різних мікрорайонах міста та Центральну міську бібліотеку. Щорічно вони обслуговують понад 76 тис. читачів, яким видається більше 1,5 млн примірників літератури. Тому представники цих закладів культури зацікавилися можливістю висвітлення питань альтернативної енергії у своїх бібліотеках, аби розповісти мешканцям міста про їхні можливості [13].

На початку квітня 2016 р. у коворкінг-центрі бібліотеки УАБС відбувся круглий стіл на тему: «Справедливість тарифів на ЖКГ у Сумах» за участі керівників підприємств житлово-комунальної сфери міста, профільних представників сумського самоуправління та представників громадських організацій [9].

Слід відзначити також і традиційну діяльність бібліотек – презентації нових книжок та зустрічі з їх авторами. Зокрема, 19 квітня 2016 р. у Миколаївській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. О. Гмирьова

відбулася презентація книги В. Крутикова «Хвилі в областях з рухливими проникними границями. Питання керування». У цій монографії представлені дослідження найважливіших фізичних проблем, фундаментальних завдань, що існують понад 300 років [14].

У квітні в Миколаївській обласній бібліотеці для юнацтва відбулася презентація книги «Іловайськ» Є. Положія в рамках його всеукраїнського туру. Виданий у 2015 р. видавництвом «Фоліо», у річницю трагічних подій «Іловайського котла», роман отримав Диплом у номінації «Найкраща книга про війну» від організаторів 22-го Форуму видавців у Львові [7].

Важливою складовою сьогодення є необхідність залучення населення до інтернет-ресурсів. Цьому сприяє створення в районних та сільських бібліотеках інтернет-центрів. Це надає кожному користувачеві бібліотеки доступ до світових інформаційних ресурсів через комп'ютерну мережу Інтернет [3].

Мережа пунктів доступу громадян до офіційної інформації створена завдяки Програмі сприяння Парламенту II Агентства США з міжнародного розвитку. Бібліотеки стали комунікативними майданчиками для онлайн-спілкування громади з владою. Вони забезпечують доступ до урядової інформації (урядові портали, сайти органів влади, гарячі лінії тощо), організують інтерактивне спілкування населення з органами влади (онлайн-конференції, інтерактивні форуми).

Завдяки гранту Посольства США в Україні на базі Сумської міської центральної бібліотеки ім. Т. Шевченка з 2002 р. працює інтернет-центр. За цей час його користувачами стали майже 8 тис. читачів бібліотеки.

Варто звернути увагу на діяльність програми «Бібліоміст». Це спільна робота партнерських організацій, серед яких – Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів в Україні (IREX), обрана Фондом Білла та Мелінди Гейтс для реалізації програми в Україні, Українська бібліотечна асоціація (УБА), корпорація Microsoft і Міністерство культури України. Протокол про наміри між Міністерством культури України і IREX щодо реалізації проекту «Бібліоміст» підписано в Києві 8 грудня 2008 р. Міністерство культури України здійснює загальний контроль за діяльністю проекту.

«Бібліоміст» надає фінансування публічним бібліотекам на конкурсній основі, зокрема за допомогою конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету», «Конкурсу співпраці бібліотек з місцевими громадами» (малі гранти), «Навчально-інноваційні бібліотеки», «Бібліотека йде в люди». Окрім того, бібліотекарі

можуть брати участь у різних програмах підвищення кваліфікації, наприклад, ініціативі «Лідер бібліотечної справи», а також різноманітних онлайн-конкурсах.

На території Сумської області чимало бібліотек мають відзнаки конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» програми «Бібліоміст». Це – Сумська центральна міська бібліотека ім. Т. Шевченка (переможець 2013 р.). Обласна універсальна наукова бібліотека – переможець конкурсу ідей «Смарт-технології в навчальному процесі з використанням інтерактивної дошки» за програмою «Бібліоміст» (2014 р.). Глухівська районна бібліотека – переможець 3 та 5 раундів конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» програми «Бібліоміст». Кролевецька районна бібліотека у 2012 р. стала переможцем 3 раунду конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» програми «Бібліоміст». Переможцем 4 раунду конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» програми «Бібліоміст» стала Лебединська районна бібліотека. Цього ж року переможцем 3 раунду конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» програми «Бібліоміст» стала система на базі Роменської центральної міської бібліотеки ім. Б. Антоненка-Давидовича.

У 2011 р. Охтирська міська бібліотечна система та система на базі Тростянецької районної бібліотеки ім. Л. Українки стали переможцем конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» програми «Бібліоміст».

У 2010–2011 рр. Шосткинська центральна міська бібліотека ім. Л. Толстого стала переможцем конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» та конкурсу проектів співпраці бібліотек з місцевими громадами програми «Бібліоміст» за проект «Мій інформаційний світ».

Ямпільська центральна районна бібліотека у 2011 р. стала переможцем конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету». У бібліотеці запроваджені нові послуги – факультет «Вивчення комп'ютера і робота з ним» Університету III віку. Що до останньої послуги, то вона діє також у Глухівській районній бібліотеці, Охтирській центральній міській бібліотеці, Путивльській

центральної районної бібліотеці та Роменській центральній міській бібліотеці ім. Б. Антоненка-Давидовича.

За даними на 01.01.2015 р., окремі бібліотеки Сумської області мають свої сторінки в соцмережі. Зокрема, з 2014 р. діє веб-сайт Липоводолінської центральної районної бібліотеки ім. Л. Новиченка, офіційні сторінки бібліотеки відкриті в соціальній мережі Facebook та на Google+.

Путивльська центральна районна бібліотека у 2008 р. відкрила інтернет-центр за позабюджетні кошти. Інформація про бібліотеку та її послуги розташована на міському порталі м. Путівля – www.putivl.com.ua, у мережі Facebook, на блозі бібліотеки.

На сайті Роменської районної бібліотеки та в соціальній мережі «ВКонтакті» висвітлюється робота бібліотек району.

Завдяки Інтернет у бібліотекарів з'явилася можливість запровадити нові форми роботи. Так, після перемоги в конкурсі проєктів програми «Бібліоміст» відбулися суттєві якісні зміни у соціокультурній діяльності бібліотек.

У Миколаєві в бібліотеках Централізованої бібліотечної системи для дорослих у рамках міської програми «Електронна демократія та електронне врядування на 2010–2015 роки» діють 18 центрів обслуговування громадян (ЦОГи). Завдання центрів – організація доступу до електронних інформаційних ресурсів органів влади та адміністративних послуг; забезпечення взаємодії громадян з органами державної влади і місцевого самоврядування за допомогою ІКТ; надання населенню можливості оволодіння ІКТ та сервісами е-урядування. Центри обслуговування громадян Центральної бібліотечної системи для дорослих м. Миколаєва функціонують на базі Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького, бібліотек-філіалів № 2, 3, 4 та бібліотечного пункту бібліотеки-філіалу № 4, бібліотек-філіалів № 5, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 21 та бібліотеки-філіалу для юнацтва.

Як бачимо, останнім часом в регіонах зростає комп'ютерна грамотність серед населення. До цього процесу активно долучаються бібліотеки. Нині, окрім своєї головної місії – збирання, зберігання, обробки та поширення інформації, бібліотеки отримали більш широкий спектр послуг завдяки інтернет-технологіям. Бібліотеки усвідомили свою роль навігаторів у безмежному масиві інформації, що вигідно відрізняє їх від інших комунікативних суспільних структур.

Сьогодні бібліотеки відіграють значну роль у становленні громадянського суспільства. Залучаючи населення до багатьох своїх заходів

і акцій, вони сприяють підвищенню соціальної активності людей, формують громадянську свідомість, допомагають створювати особливий суспільний мікроклімат у регіоні.

Слід зазначити, що центри правової (соціальної) інформації існували і раніше, але кардинально оновилися після підключення бібліотек до мережі Інтернет. Відтепер у бібліотеках можна знайти будь-яку правову інформацію, що цікавить користувачів, зробити копії бланків, отримати консультацію фахівців особисто й через Інтернет.

Нині завдяки Інтернету розширюються можливості методичної роботи книгозбірень. Зокрема, у методичній роботі корисним може стати блог. Це різновид веб-сайту, де записи розміщені у зворотному хронологічному порядку. Організовується він на різних платформах, сервіси яких допомагають створити індивідуальний стиль, змінювати оформлення. Форма подачі матеріалу може бути різною – коротке повідомлення, нотатки, виступи, статті, сценарії. Блог має змогу рекламувати бібліотеки, поширювати бібліотечні новини. Він може стати джерелом професійної інформації, майданчиком для професійного спілкування. Зокрема, створення групи «Бібліоманія» «ВКонтакте» та сторінки на Facebook у регіональних бібліотеках.

Деякі кроки вже робляться, наприклад вже 147 інтернет-центрів відкрито за сприяння Посольства США в Україні.

Сучасні методи роботи, вихід до світової мережі Інтернет в останні роки допомогли поживити контакти бібліотек із владними структурами та бізнесовими колами, привернули увагу засобів масової інформації до книгозбірень. Активізувалася співпраця з громадськими організаціями, закладами освіти та науковими установами.

Нині питання впровадження в бібліотечну практику інформаційних і комунікаційних технологій, створення власних електронних ресурсів та визначення тенденцій їхнього подальшого розвитку є справою державного значення. Тому однією з основних тем щорічних науково-практичних конференцій директорів державних і обласних бібліотек України залишається тема запровадження в практику роботи нових інформаційних технологій.

У сучасних умовах, враховуючи величезні обсяги інформації, високу вартість книг і періодичних видань, окремо взята бібліотека (якою б великою вона не була) не може повноцінно функціонувати як центр інформації, використовуючи тільки власні фонди. Впровадження єдиної

інформаційної системи може суттєво розширити спектр, якість та обсяг сервісів, що надаються користувачам.

Однак виготовлення дійсно якісного інформаційного продукту можливе лише на основі наукових знань, у зв'язку з чим посилюється роль бібліотечних установ, по-перше, у накопиченні, зберіганні та наданні необхідної інформації відповідним структурам; по-друге (і це досить успішно здійснюється на практиці, у тому числі на базі СІАЗ Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського), власне, у продукуванні інформації та просуванні її в глобальну інформаційну мережу.

Література

1. Гранчак Т. Ю. Библиотека как компонент системы политической коммуникации / Т. Ю. Гранчак // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития. – 2011. – Вып. 9. – С. 147–158.

2. «Будь современным – пользуйся интернет-услугами» – николаевских пенсионеров научили пользоваться Интернетом для общения с властью [Электронный ресурс] // 0512.ua : веб-сайт. – 2016. – 12.06. – Режим доступа: <http://www.0512.com.ua/article/1258226>. – Загл. с экрана.

3. В селе на Николаевщине торжественно открыли библиотечный интернет-центр [Электронный ресурс] // НикВести. – Режим доступа: <http://nikvesti.com/news/public/87930>. – 2016. – 18.05. – Загл. с экрана.

4. В'ячеслав Кириленко презентував на Уряді Стратегію розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України» [Електронний ресурс] // Міністерство культури України : офіц. сайт. – 2016. – 23.03. – Режим доступу: http://mincult.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245072235. – Назва з екрана.

5. Горовий В. М. Національні інформаційні процеси в умовах глобалізації : монографія / В. М. Горовий ; відп. ред. О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – 284 с.

6. Децентралізація і сільські/районні бібліотеки – тема Веб-конференція за участю Миколаївського Офісу реформ [Електронний ресурс] // Миколаївська обласна державна адміністрація. – 2016. – 18.05. – Режим доступу: <http://www.mk.gov.ua/ua/news/?id=27906>. – Назва з екрана.

7. Євген Положий презентував свій роман «Лвовайськ» в обласній юнацькій бібліотеці [Електронний ресурс] // Миколаївська обласна

державна адміністрація. – 2016. – 13.04. – Режим доступу: <http://www.mk.gov.ua/ua/news/?id=26721>. – Назва з екрана.

8. ИТ все возрасты покорны [Электронный ресурс] // Методичні каруселі – 2016. – 23.05. – Режим доступу: <https://metodounbkm.wordpress.com/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8-2/>. – Загл. с екрана.

9. Кудлай Е. В Сумах городские власти не захотели говорить о справедливых тарифах [Электронный ресурс] / Е. В. Кудлай // Данкор онлайн. – 2016. – 7.04. – Режим доступа: <http://www.dancor.sumy.ua/news/newslines/172220>. – Загл. с екрана.

10. Перший бібліотечний онлайн щоквартальник Хмельниччини [Електронний ресурс] // Методичні каруселі. – 2016. – 11.04. – Режим доступу (<https://metodounbkm.wordpress.com/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8-2/>). – Назва з екрана.

11. Попик В. Нові обрії інтеграції національного науково-інформаційного простору / В. Попик // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – 2015. – Вип. 41. – С. 11–25.

12. Сільські бібліотекарі прагнуть навчатися [Електронний ресурс] // Методичні каруселі – 2016. – 20.04. – Режим доступу: <https://metodounbkm.wordpress.com/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8-2/>. – Назва з екрана.

13. Сумські бібліотеки допомагатимуть розбудовувати стабільне енергоефективне майбутнє [Електронний ресурс] // Інформаційний портал Сумської міської ради. – 2016. – 18.04. – Режим доступу: <http://smr.gov.ua/uk/novini/podiji/2219-sumski-biblioteki-dopomagatimut-rozbudovuvati-stabilne-energoefektivne-majbutne.html>. – Назва з екрана.

14. Шенкевич А. Исследования обрели форму книги [Электронный ресурс] / А. Шенкевич // Вечерний Николаев. – 2016. – 17.05. – Режим доступа: <http://www.vn.mk.ua/stories.php?id=28255>. – Загл. с екрана.

References

1. Granchak, T. Iu. (2011). Biblioteka kak komponent sistemy politicheskoi kommunikatsii [Library as component of the system of political communication]. *Biblioteki natsionalnykh akademii nauk: problemy funkcionirovaniia, tendentsii razvitiia – Libraries of National Academies of Sciences: Problems of Functioning, Progress Trend*, issue 9, pp. 147–158 [in Russian].

2. «Bud sovremennym – polzujsja internet-uslugami» – nikolaevskikh

pensionerov nauchili polzovatsja Internetom dlja obshchenija s vlastju [«Be modern – use internet-services» – the Nikolaev pensioners were taught to use the Internet for intermingling with power]. (2016, 12.06). *0512 ua*. Retrieved from <http://www.0512.com.ua/article/1258226> [in Russian].

3. V sele na Nikolaevshchine torzhestvenno otkryli bibliotechnyi internet-tcentr/ [In a village on Nikolaev solemnly opened a library internet-center]. (2016, 18.05). *NikVesti*. Retrieved from <http://nikvesti.com/news/public/87930> [in Russian].

4. Viacheslav Kyrylenko prezentuvav na Uriadi Stratehiiu rozvytku bibliotechnoi spravy v Ukraini do 2025 roku «Yakisni zminy bibliotek zadlia zabezpechennia staloho rozvytku Ukrainy». Ministerstvo kultury Ukrainy : ofits. sait. (2016). [Vyacheslav Kyrylenko presented to Government Strategy of librarianship in Ukraine 2025 "Qualitative changes in libraries to ensure sustainable development of Ukraine"] mincult.kmu.gov.ua. Retrieved from: http://mincult.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245072235 [in Ukrainian].

5. Horovyi, V. M. (2015). The national information processes in the context of globalization [National informative processes are in the conditions of globalization]. Kyiv [in Ukrainian].

6. Decentralizatsiia i silski/raionni biblioteky – tema Veb-konferentsii za uchastiu Mykolaivskogo Ofisu reform [Decentralization and rural/regional libraries is a theme veb-conference with participation of Mykolaiv Office of reforms]. (2016, 18.05). *Mykolaivska oblasna derzhavna administratsiia – Mykolaiv State Region Administration*. Retrieved from <http://www.mk.gov.ua/ua/news/?id=27906> [in Ukrainian].

7. Yvhen Polozhii prezentuvav svii roman «Ilovaisk» v oblasnii iunatskii bibliotetsi [Yevhen Polozhiy presented the novel of «Ilovaysk» in a regional youth library]. (2016, 13.04). *Mykolaivska oblasna derzhavna administratsiia – Mykolaiv State Region Administration*. Retrieved from <http://www.mk.gov.ua/ua/news/?id=26721> [in Ukrainian].

8. IT vse vozrasty pokorny [All ages are submissive IT]. (2016, 23.05). *Metodychni karuseli – Methodical Merry-go-Arounds*. Retrieved from <https://metodounbkm.wordpress.com/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8-2/> [in Russian].

9. Kudlay, E. (2016). V Sumah gorodskie vlasti ne zahoteli govorit o spravedlivykh tarifakh [In Sumy municipal authorities did not want to talk about just tariffs]. *Dankor on-lain*. Retrieved from <http://www.dancor.sumy.ua/news/newsline/172220/> [in Russian].

10. Pershyi bibliotechnyi onlain shchokvartalnyk Khmelnychchyny [First library on-line of schokvartalnik Khmelnychchyny]. (2016, 11.04). *Metodychni karuseli – Methodical Merry-go-Arounds*. Retrieved from <https://metodounbkm.wordpress.com/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8-2> [in Ukrainian].

11. Popyk, V. (2015) Novi obrii intehratsii natsionalnoho naukovo-informatsiinoho prostoru / V. Popyk // *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, issue 41, pp. 11–25. Kyiv [in Ukrainian].

12. Silski bibliotekari pragnut navchatisia [Rural librarians aim to study]. (2016, 20.04). *Metodychni karuseli – Methodical Merry-go-Arounds*. Retrieved from <https://metodounbkm.wordpress.com/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8-2/> [in Ukrainian].

13. Sumski biblioteki dopomagatimut rozbudovuvati stabilne energoefektivne maibutne [Sumski libraries will help to reconstruct the stable energyeffective future]. (2016, 18.04). *Informatcyinyi portal Sumskoy miskoi rady – Information Portal of Sumy City Council*. Retrieved from <http://smr.gov.ua/uk/novini/podiji/2219-sumski-biblioteki-dopomagatimut-rozbudovuvati-stabilne-energoefektivne-majbutne.html/> [in Ukrainian].

14. *Shenkevich, A.* (2016). Issledovaniya obreli formu knigi [Researches found the form of book]. *Vecherni Nikolaev – Evening Nikolaev*. Retrieved from <http://www.vn.mk.ua/stories.php?id=28255/> [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 11.07.2016.

Svitlana Spirina,

Principal Bibliographer, V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

Regional Library in Modern Conditions of Development of Internet Space

The author of the article, referring to the Strategy of the development of the library matter of Ukraine the «Quality changes of libraries for providing of steady development of Ukraine», draws attention to the activity of the regional libraries, and, in particular, introduction of information and communication technologies in library practice. The importance of bringing libraries to the Internet, that will allow to extend considerably the spectrum of services of these structures, and to revive the libraries' contacts with the authorities and business representatives is pointed out. The libraries activity in realization of the «Bibliomist» program is specially enlightened. The author draws attention to the necessity of the libraries' technical base expansion that will allow to extend the

spectrum of activity of these structures due to creation of own web-sites, and possibility to advertise the services in social networks.

Keywords: the Strategy of the development of the library matter, public libraries, quality changes of libraries, «Bibliomist», Internet, information needs of society.

Светлана Спирина,

гл. библиограф, Национальная библиотека Украины имени В. И. Вернадского

Региональные библиотеки в современных условиях развития интернет-пространства

Автор статьи, ссылаясь на Стратегию развития библиотечного дела Украины «Качественные изменения библиотек для обеспечения устойчивого развития Украины», обращает внимание на деятельность региональных библиотек, и в частности, на внедрение в библиотечную практику информационных и коммуникационных технологий. Отмечается важность привлечения библиотек к сети Интернет, что позволит значительно расширить спектр услуг этих структур, помочь оживить контакты библиотек с представителями власти и бизнеса. Отдельно освещается активность библиотек в проведении программы «Библиомост». Автор обращает внимание на необходимость расширения технической базы библиотек, что позволит расширить спектр деятельности данных структур благодаря созданию собственных сайтов, возможности рекламировать свои услуги в социальных сетях.

Ключевые слова: Стратегия развития библиотечного дела, публичные библиотеки, «Библиомост», интернет-центры, информационные потребности населения, библиотечная сеть.